

ПРЕДГОВОР ОТ А. Н. ШИРЯЕВ (от 1990 г.)

(За книгата на А. Т. Фоменко „Методи за статистически анализ на наративни текстове и приложението им в хронологията“, публикувана през 1990 г.)

Днес методите на приложната статистика проникват в най-различни области на знанието, включително и в задачите за изучаване на всякакви текстове. Като казвам „текст“, трябва да разбираме редица от сигнали от един или друг тип, дългите кодове, появяващи се в генетиката, графичните образи (които могат да се кодират и да се представят като „текст“), както и реалните наративни текстове (исторически хроники например, извори, документи и т.н.)

Една от важните задачи, пред която се изправяме днес, е разпознаването на зависимите текстове, тоест на „подобните“ текстове, които в известен смисъл имат обща природа, общ произход. Например в задачата за разпознаване на образите трябва да се открие един сред голямата съвкупност от образи, който да е максимално „близък“ до предварително дадения; в задачата за изучаване на дългите редици е необходимо да се открият „еднородните редици“ и местата на свързването им. По-конкретно, тук е и известната задача за несъгласуваността, на чието решение математическата статистика и статистиката на случайните процеси отделят голямо внимание.

При проблемите, свързани с изучаването на наративните текстове, задачата за разпознаването на зависими и независими текстове (хрониките например) е разбираана като задача за издирване на текстове, които тръгват от общ първоизточник, оригинал (естествено е да наречем такива текстове зависими) или обратното – тръгват от съвсем различни първоизточници (естествено е да наречем такива текстове независими). Ясно е, че задачите от този тип са извънредно сложни и затова трябва да приветстваме появата на нови емпирико-статистически методи за разпознаване, които, заедно с класическите, ще бъдат от полза за конкретни изследвания (например в изворознанието).

Тази книга на професора по чиста математика А. Т. Фоменко се занимава най-вече с разработването на такива нови методи и прилагането им за разпознаване на зависимите и независимите наративни текстове и тяхното